

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 238.841 van 17 juli 2017
in de zaak A. 221.734/X-16.886.**

In zake : 1. André VERBEKE
 2. de BVBA INTRATOP
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Kris Lens
 kantoor houdend te 2800 Mechelen
 Grote Nieuwedijkstraat 417
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Veerle Tollenaere
kantoor houdend te 9000 Gent
Koning Albertlaan 128
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :

de STAD SINT-NIKLAAS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Cies Gysen
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Antwerpsesteenweg 16-18
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 15 maart 2017, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 januari 2017 houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Oostelijke tangent Sint-Niklaas”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Wouter De Cock heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 juni 2017.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Evert Lens, die *loco* advocaat Kris Lens verschijnt voor de verzoekers, advocaat Veerle Tollenaere, die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Alisa Konevina, die *loco* advocaat Cies Gysen verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Wouter De Cock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Tussenkomen

3. Met een op 27 april 2017 ter post aangetekend verzoekschrift vraagt de stad Sint-Niklaas om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om dat verzoek in te willigen.

IV. Feiten

4.1. Op 10 oktober 2011 keurt de dienst Milieueffectrapportage (hierna: dienst Mer) het plan-MER “Oostelijke Tangent te Sint-Niklaas” goed.

4.2. Op 8 juli 2015 wordt een plenaire vergadering gehouden over het voorontwerp van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Oostelijke Tangent te Sint-Niklaas” (hierna: het gewestelijk RUP).

4.3. Op 4 december 2015 stelt de Vlaamse regering het ontwerp van het gewestelijk RUP voorlopig vast.

4.4. Van 19 januari 2016 tot en met 18 maart 2016 wordt een openbaar onderzoek met betrekking tot het plan-MER en het ontwerp van het gewestelijk RUP georganiseerd. Tijdens dit openbaar onderzoek dienen de verzoekers een bezwaarschrift in.

4.5. Op 26 mei 2016 keurt de dienst Mer, op grond van het decreet van 25 april 2014 ‘houdende het rechtsherstel van ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de planmilieueffectrapportage werd opgesteld met toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan’, het ongewijzigd plan-MER goed.

4.6. Op 30 september 2016 beslist de Vlaamse regering om de termijn voor de definitieve vaststelling van het gewestelijk RUP met zestig dagen te verlengen.

4.7. Op 10 januari 2017 brengt de afdeling Wetgeving van de Raad van State advies nr. 60.657/1 uit over het ontwerp van het gewestelijk RUP.

4.8. Op 13 januari 2017 stelt de Vlaamse regering het gewestelijk RUP definitief vast.

Dit is het bestreden besluit.

4.9. Eerste verzoeker woont aan de Damstraat 54 te Sint-Niklaas en is (mede)eigenaar van een aantal gronden, gelegen tussen de Damstraat en het Europark-Zuid te Sint-Niklaas. Die percelen zijn aldaar kadastraal bekend onder afdeling 2, sectie C, nrs. 417/V, 471/K, 441/E, 441/D, 440/A en 469/H. Twee van die percelen (441/D en 440/A) worden (deels) beheerst door artikel 5 van de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestelijk RUP.

Dit artikel 5 (Zone voor waterbeheer) bepaalt:

“Handelingen die nodig of nuttig zijn voor de volgende activiteiten, zijn toegelaten:

- het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien;
- het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie;
- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden;
- het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuren tegen overstromingen.

Dit gebied wordt ingericht met het oog op waterbuffering en afwatering door het voorzien van open en ondiepe hemelwaterbuffers met een buffer volume van minstens 410 m³/ha aangesloten verharde oppervlakte en een maximaal lozingsdebiet: 5 l/s/ha, zo mogelijks 2 l/s/ha door toedoen van infiltratie.”

4.10. De tweede verzoekende partij oefent haar bedrijfsactiviteiten (schrijnwerkerij en het vervaardigen van interieurmeubilair) uit op percelen die eveneens aan de Damstraat gelegen zijn. Die percelen zijn aldaar kadastraal bekend onder afdeling 2, sectie C, nrs. 467/E en 467/F. Voor deze percelen voorziet het gewestelijk RUP (deels) in een overdruk waarvoor artikel 4 van de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestelijk RUP gelden.

Dit artikel 4 (Overdruk voor landschappelijke en functionele inpassing van infrastructuur) bepaalt:

“In het gebied, aangeduid met deze overdruk, zijn alle handelingen toegelaten voor de visuele afscherming, geluidsafscherming, landschappelijke inpassing of afstand tot de toegelaten weg- en spoorinfrastructuur.

Daarnaast zijn, voor zover de technieken van de natuurtechnische milieubouw gehanteerd worden, alle werken, handelingen en wijzigingen toegelaten met het oog op:

- ecologische infrastructuur en kleine landschapselementen;
- de optimalisatie van de waterhuishouding, het beheersen van de waterproblematiek en het voorkomen van wateroverlast;
- onverharde paden voor niet-gemotoriseerd verkeer.

Zolang heel het gebied of delen van het gebied aangeduid met deze overdruk niet worden benut in functie van de landschappelijke en functionele inpassing van de betreffende infrastructuur, is de grondkleur van toepassing.

Aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning worden voor advies voorgelegd aan de betrokken beheerder van de weg- en spoorinfrastructuur. De adviesaanvraag wordt behandeld in overeenstemming met, naargelang het geval, artikel 4.7.16, § 1, dan wel artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Werfzones zijn tijdelijk - gedurende de aanleg van de wegeninfrastructuur - bestemd voor de inrichting, de voorbereiding en de realisatie van alle noodzakelijke werken in het kader van de aanleg van de wegeninfrastructuur, evenals de opslag van materialen, grondstoffen en tijdelijke grondoverschotten en de werfuitrusting voor het personeel.

In dit gebied zijn gedurende de aanleg van de wegeninfrastructuur alle werken, handelingen en wijzigingen voor de inrichting, de exploitatie en de beveiliging van de werfzones toegelaten.

Na de realisatie van de wegeninfrastructuur moeten de nodige werken en maatregelen uitgevoerd worden om de verstoorde aanwezige natuurwaarden te herstellen. Daarbij moeten perceelsrestanten en overhoeken maximaal worden ingezet voor natuurontwikkeling of als buffer voor het verhogen van de woonkwaliteit.

In het gebied zijn eveneens toegelaten, voor zover de hoofdbestemming niet in het gedrang komt, voor zover de technieken van de natuurtechnische milieubouw gehanteerd worden en voor zover in overeenstemming met of aangewezen in de watertoets, alle handelingen in functie van het bereiken van de randvoorwaarden die nodig zijn voor het behoud van de watersystemen en het voorkomen van wateroverlast buiten de natuurlijke overstromingsgebieden.

In het gebied zijn eveneens toegelaten, in zoverre in overeenstemming met of aangewezen in de passende beoordeling, alle handelingen nodig voor de instandhouding, de vervanging, het herstel of de ontwikkeling van natuur en het natuurlijk milieu in de speciale beschermingszone voor de gunstige staat van instandhouding van de natuurlijke habitats, de habitats van de soorten en soorten waarvoor de betreffende speciale beschermingszone is aangewezen of van het beperken van de milieu-impact.

Bij de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voor de realisatie van deze bestemming moet de aanvrager minstens aantonen dat de ruimte-inname voor de landschappelijke en functionele inpassing zo veel mogelijk wordt beperkt, zonder het functioneren van de infrastructuur in het gedrang te brengen.”

V. Ontvankelijkheid van de vordering

5. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de verwerende en de tussenkomenende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexcepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zouden zich alleen opdringen indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld mochten zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VI. Schorsingsvoorwaarden

6. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

VII. Spoedeisendheid

De aangevoerde spoedeisendheid

7.1. De verzoekers voeren, wat de spoedeisendheid van hun vordering betreft, aan dat de toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften “onmiddellijk een kruis [maken] over de verdere activiteiten van de tweede verzoekende partij”, gelet op de specifieke voorschriften die gelden voor de overdruk voor landschappelijke en functionele inpassing van infrastructuur en de “zone voor wegeniswerken”. De tweede verzoekende partij zou niet langer een stedenbouwkundige vergunning kunnen aanvragen voor het oprichten van een

bijkomende loads voor het stapelen van hout en andere materialen die kunnen worden verwerkt in de schrijnwerkerij.

7.2. Daarnaast stellen de verzoekers dat uit een parlementaire vraag blijkt dat de onteigeningsplannen in opmaak zijn. De eerste verwervingen zijn voorzien in het begrotingsjaar 2017. De verzoekers koesteren de vrees dat na opmaak van de onteigeningsplannen de ministeriële onteigeningsbesluiten snel zullen volgen. Daardoor zullen zij verplicht zijn om ook die ministeriële besluiten in rechte te bestrijden.

Beoordeling

8.1. Het komt er voor een verzoekende partij die beweert dat de zaak te spoedeisend is om de uitkomst van het annulatieberoep te kunnen afwachten, op aan om van die urgentie te overtuigen aan de hand van de concrete feiten die zij in haar vordering aanvoert. Dit houdt in dat het aan de verzoekende partij toekomt aan de zaak eigen, specifieke gegevens bij te brengen die *in concreto* aantonen dat de zaak spoedeisend is gelet op de nadelige gevolgen die een tenuitvoerlegging van het bestreden besluit voor haar persoonlijk veroorzaken.

In beginsel kan alleen rekening worden gehouden met hetgeen over de spoedeisendheid in het verzoekschrift of de daarbij gevoegde stukken werd uiteengezet en gestaafd.

8.2. Met hun loutere betoog dat de toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften “onmiddellijk een kruis [maken]” over de verdere activiteiten van de tweede verzoekende partij, en dat die verzoekende partij met andere woorden haar bedrijfsactiviteiten zal moeten stopzetten, tonen de verzoekers de spoedeisendheid van hun vordering nog niet aan. Dit geldt des te meer, nu het op de percelen van de tweede verzoekende partij toepasselijke artikel 4 van de stedenbouwkundige voorschriften bepaalt dat “[z]olang heel het gebied of delen van het gebied aangeduid met deze overdruk niet worden benut in

functie van de landschappelijke en functionele inpassing van de betreffende infrastructuur, [...] de grondkleur van toepassing [is]”. Gelet op het voormelde wordt niet ingezien dat de tenuitvoerlegging van het gewestelijk RUP “onmiddellijk” een kruis zou maken over de verdere activiteiten van de tweede verzoekende partij.

Het betoog dat de tweede verzoekende partij niet langer een stedenbouwkundige vergunning voor een bijkomende loods zal kunnen “aanvragen”, wordt, gelet op het voormelde, al helemaal niet aangetoond. Het blijkt bovendien niet dat een dergelijke aanvraag al zou zijn ingediend, laat staan dat een weigering ervan de verdere exploitatie van het bedrijf van de tweede verzoekende partij in de weg zou staan. Hoe dan ook tonen de verzoekers met hun betoog niet aan dat de zaak dermate spoedeisend is dat de uitkomst van het annulatieberoep niet kan worden afgewacht.

8.3. Verder moet worden vastgesteld dat het bestreden gewestelijk RUP zelf geen onteigeningsplan omvat, en dat het hierna geciteerde antwoord van de bevoegde Vlaamse minister op de door verzoekers’ bedoelde schriftelijke vraag (*Parl.St.* Vl. Parl., 2016-17, Vraag nr. 457, Jos De Meyer), geenszins een spoedeisendheid reveleert die de onmiddellijke schorsing van de tenuitvoerlegging van het gewestelijk RUP kan verantwoorden:

“[...]

Laat mij u even het verdere tijdsverloop schetsen. De definitieve vaststelling van het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP), door de Vlaamse Regering, gebeurde op 13 januari 2017. Het plan treedt in werking 14 dagen na de publicatie ervan in het staatsblad.

Op dat ogenblik kan het GRUP de wettelijke basis bieden voor het onteigeningsplan. Dit plan is momenteel in opmaak. Op basis van een goedgekeurd Ministerieel Besluit (MB) en onteigeningsplan zal de dienst Vastgoedaktes met de meer dan honderd eigenaars in onderhandeling gaan omtrent een aankoop van de nodige gronden.

Nodeloos om te zeggen dat dit onmogelijk op één jaar rond kan zijn.

Een realistische prognose voor het afronden van alle verwervingen is 2019. Volgens deze timing zijn de nodige budgetten dan ook gespreid over de periode 2017 – 2018 – 2019.”

8.4. Het besluit is dat de verzoekers er niet in slagen om van de urgentie van hun vordering te overtuigen. Bovendien staat het deze partijen vrij om desgevallend een schorsingvordering in te stellen wanneer de aangevoerde schadelijke gevolgen zich daadwerkelijk dreigen te realiseren.

9. Uit het voorgaande volgt dat niet voldaan is aan ten minste één van de twee cumulatieve voorwaarden gesteld in artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State om de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit te bevelen. Die vaststelling volstaat om de schorsingsvordering af te wijzen.

BESLISSING

1. Het verzoek van de stad Sint-Niklaas tot tussenkomst wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeventien juli 2017, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Stephan De Taeye,

wnd. kamervoorzitter,
staatsraad,

bijgestaan door

Silvan De Clercq,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Stephan De Taeye